

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/56/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115214563
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5115214563.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a sudcov JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci žalobcu: Ing. I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX, XXX XX J., štátny občan SR, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Chlapík, s.r.o., so sídlom Sládkovičova 13, 010 01 Žilina, IČO: 47 232 072, proti žalovanému: Urbariát pasienkové a lesné spoločenstvo Vranie, so sídlom Vranie 136, 010 14 Žilina, IČO: 42 223 253, zastúpenému JUDr. Františkom Beňom, advokátom, so sídlom XXX XX E. XXX, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 40C/244/2015-67 zo dňa 24. mája 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 40C/244/2015-67 zo dňa 24. mája 2016 potvrdzuje.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozsudku, ktorým rozhodne o celom uplatnenom procesnom nároku.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol, že základ nárok žalobcu (označeného ako navrhovateľ) proti žalovanému (označeného ako odporca) na náhradu škody vyťažením drevnej hmoty je opodstatnený (§ 152 ods. 2 O.s.p.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou (označenou ako návrh) doručenou okresnému súdu dňa 11.05.2015 v znení jej zmeny pripustenej s uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 40C/244/2015-60 zo dňa 04.05.2016, sa žalobca domáha, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 678,76 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo žalovanej sumy od 01.04.2014 do zaplatenia a náhrady v sume 346,00 Eur titulom náhrady škody. Svoju žalobu skutkovo odôvodnil tým, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom pozemku KN-E parc. č. 1126/2 - trvalé trávne porasty o výmere 946 m², nachádzajúceho sa v kat. úz. E., zapísaného na LV č. XXX kat. úz. E., pre obec a okres Žilina, s výškou spoluvlastníckeho podielu 1. Uvedený pozemok je časťou lesného porastu č. 199 a, b, ktorý s ďalšou lesnou pôdou užíva žalovaný. Začiatkom roka 2014 uskutočnil žalovaný so súhlasom odborného hospodára výrub stromov aj na pozemku žalobcu. Rokovania žalobcu so zástupcami urbariátu ohľadne náhrady škody, vzniknutej činnosťou žalovaného boli neúspešné. Po spochybnení hranice pozemku žalovaným na spoločnom rokovaní strán dňa 17.10.2014 za prítomnosti Ing. A. T. bolo dohodnuté vytýčenie hraníc pozemku s tým, že žalovaný zaujme stanovisko k uplatnenému nároku žalobcu na výbore spoločenstva dňa 25.10.2014. Vzhľadom na pasivitu žalovaného žalobca sám požiadal Ing. A. T. o vypracovanie nového geometrického plánu, ktorý Ing. T. vypracoval pod č. 032/2014 zo dňa 08.10.2014 s jeho úradným overením dňa 26.11.2014 pod č. 2113/2014. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení žalobca predložil do spisu LV č. XXX pre kat. úz. E., list zo dňa 14.03.2014, záznam zo stretnutia za účasti geodeta

zo dňa 17.10.2014. Okrem toho žalobca produkoval v konaní i skutkové tvrdenia a dôkazy na preukázanie výšky spôsobenej škody výrubom žalovaného.

3. Z vyjadrenia žalovaného k žalobe zo dňa 04.09.2015 vyplýva, že medzi sporovými stranami je nesporné, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom predmetného pozemku. Označený pozemok je lesným pozemkom a tvorí súčasť lesného porastu - dielca č. 199b, no nie je súčasťou dielca č. 199a ako uviedol žalobca. Na preukázanie tohto svojho tvrdenia predložil žalovaný do spisu snímku z porastovej mapy. Medzi stranami nie je sporná ani skutočnosť, že začiatkom roka 2014 došlo v dielci č. 199b, (a teda logicky aj na pozemku vo vlastníctve žalobcu), ku spracovaniu kôrovцovej kalamity žalovaným. Spornou skutočnosťou však zostala otázka zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú spracovaním kôrovцovej kalamity. Žalovaný tvrdil, že pozemok vo vlastníctve žalobcu užíva legálne. Žalovaný je podľa § 4 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „zákon o lesoch“) evidovaný ako obhospodarovateľ lesa, a to od roku 1992. Ak podiel časti pozemku, patriaceho žalobcovi predstavuje výmeru 4,73 árov, žalovaný nemohol konať, a ani nekonal v rozpore so žiadnymi právnymi ani zmluvnými predpismi a nemohol nikomu takýmto konaním spôsobiť žiadnu škodu. Žalobcovi by náležala náhrada škody za podmienky, že by bol nielen vlastníkom, ale aj obhospodarovateľom celého dielca č. 199b o výmere 72 árov a žalovaný by mu neoprávnené v ňom spracoval kalamitu. Zákon o lesoch vo svojom ust. § 39 ods. 6 určil vo vzťahu k dielcu (lesného porastu), ako základnej jednotky na zisťovanie stavu lesa, plánovanie, evidenciu a kontrolu hospodárenia minimálnu výmeru 0,5 ha. Obhospodarovaním sa rozumie nielen ťažba dreva, ale aj zakladanie, obnova a výchova lesných porastov, čo v danom prípade bolo realizované nielen urýchleným spracovaním kôrovцovej kalamity, ale aj následným zalesnením ťažbou odkrytých plôch a ich ochranou, a to všetko výlučne na náklady žalovaného. Na preukázanie svojich tvrdení žalovaný predložil súdu do spisu dohodu o vydaní majetku bývalého urbáru Vranie zo dňa 29.07.1992, v spojení so zápisnicou o jeho fyzickom odovzdaní zo dňa 03.08.1992. Žalovaný za protiprávny označil aj nárok žalobcu náklady na vypracovanie geometrického plánu, ktoré žalobca vynaložil zbytočne a bez zavinenia žalovaného. Žiadal preto žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní v celom rozsahu zotrval na podanej žalobe. Predložil súdu vyjadrenie Okresného úradu Žilina, odboru pozemkového, že v evidencii, ani v dohode o vydaní majetku pozemkovému spoločenstvu nie je evidovaná parcela č. 1126/2 v kat. úz. E.. Žalovaný neeviduje žalobcu ako člena pozemkového spoločenstva, z ktorého by mu plynuli nároky na pôžitky súvisiace s urbárskym podielom. Žalobca odkúpil svoj spoluvlastnícky podiel k predmetnej parcele v roku 1995. Od tejto doby žalovaný ako obhospodarovateľ lesa nerobil žiadne úpravy, ani nevykonával starostlivosť o tento pozemok. Bolo povinnosťou žalovaného uzatvoriť so žalobcom nájomnú, prípadne inú zmluvu na užívanie sporného pozemku, k čomu však nedošlo.

5. Právny zástupca žalovaného uviedol, že predmetná parcela nie je súčasťou spoločnej nehnuteľnosti pozemkového spoločenstva. Z uvedeného dôvodu žalobca nemôže byť členom pozemkového spoločenstva a nemôžu mu plynúť žiadne výhody vyplývajúce z takéhoto členstva. Nájomná zmluva mala byť uzatvorená v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. o pôde, pričom sa jedná o nútený nájom vzniknutý zo zákona. Žalobca sa mal ako vlastník nehnuteľnosti domáhať svojich práv a požiadať žalovaného o uzatvorenie nájomnej zmluvy. Právny predchodca žalobcu dal žalovanému súhlas s jej obhospodarovaním. Je povinnosťou žalovaného starať o tento pozemok, keďže tento patrí do lesného porastu 199b. Aj keby vlastník pozemku nedal súhlas na jeho obhospodarovanie, nemôže ho sám obhospodarovať, a to s poukazom na zákonnú úpravu. Žalovaný predložil do spisu aj súhlas na ťažbu dreva, ktorú nariadil odborný lesný hospodár ako kalamitnú ťažbu. Kôrovцovú kalamitu je obhospodarovateľ povinný riešiť, aby chránil ostatný lesný porast. Predmetná kalamitná ťažba prebehla na tomto pozemku v mesiaci marec 2014 a trvala maximálne 10 dní. Plocha bola následne žalovaným zalesnená i ochránená. Medzi sporovými stranami nebola sporná ani skutočnosť, že predmetný pozemok patriaci žalobcovi je súčasťou lesného porastu č. 199b. Žalobca by si mohol uplatňovať nárok voči žalovanému z iného titulu.

6. Právny zástupca žalobcu spochybnil legálnosť spôsobu výrubu a odpredaja stromov na pozemku žalobcu len z titulu obhospodarovania lesného porastu žalovaným. Argumentoval pritom nedotknuteľnosťou vlastníckeho práva, ktoré môže byť obmedzené len na základe zákona s dôrazom, že porasty na predmetnom pozemku patrili žalobcovi. Bolo povinnosťou žalovaného ako obhospodarovateľa pozemku, pri jeho vedomosti, že vlastník pozemku patriaceho do ním obhospodarovaného lesného porastu nie je členom pozemkového spoločenstva, vyzvať žalobcu na uzavretie nájomnej zmluvy a zároveň upozorniť žalobcu na takúto ťažbu. Žalovaný v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal, že ako obhospodarovateľ lesa mal právo vyťažiť drevnú hmotu z cudzieho pozemku a tiež právo scudziť ju vo svoj prospech. Žalobca poukázal na ust. § 35 zákona o lesoch,

týkajúce sa náhrady za obmedzenie vlastníckych práv a tiež na § 2 ods. 1, 2 zákona č. 229/1991 Zb., v zmysle ktorého okrem vlastníka majú právo užívať pôdu iné osoby len na základe zmluvy uzavretej s vlastníkom alebo na základe zmluvy uzavretej s pozemkovým fondom, ak zákon neustanovuje inak. Vlastník pozemkov je aj vlastníkom porastov.

7. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd vydal medzitýmny rozsudok, ktorým rozhodol o dôvodnosti základu nároku žalobcu uplatneného žalobou.

8. Konštatoval, že v konaní bolo nesporne preukázané vlastnícke právo žalobcu k predmetnému pozemku s výškou spoluvlastníckeho podielu 1. Aj porastová mapa musí rešpektovať hranice pozemkov vo vlastníctve fyzických osôb. Vlastník pozemku je aj vlastníkom porastov a jeho súčasťou. Pre žalovaného, aj keď je v pozícii obhospodarovateľa pozemku, v danom prípade išlo o cudziu vec. Z obsahu vlastníckeho práva jednoznačne vyplýva, že úžitková hodnota predmetu vlastníctva patrí vlastníkovi. Druh pozemku ako trvalé trávnaté porasty vzhľadom na vyťaženie drevnej hmoty, ako skutočnosti nespornej medzi sporovými stranami, bol právne bezvýznamný. Dôležitý je charakter pozemku, ktorý reálne existuje, nie druh pozemku zapísaný v katastri nehnuteľností, nakoľko ide o skutočnosť, ktorá môže podliehať zmene. Nájomná zmluva ohľadne sporného pozemku patriaceho žalobcovi nebola v danom prípade uzavretá. Tá by však sama osebe len umožnila žalovanému užívať pozemok vo vlastníctve žalobcu, v súvislosti s obhospodarovaním lesného porastu, ktorého je pozemok žalobcu súčasťou, no nezakladala by žalovanému žiaden právny nárok na vyťaženie drevnú hmotu v prípade kalamity. Porasty nachádzajúce sa na pozemku vo vlastníctve žalobcu sú pre pozemkové spoločenstvo cudzou vecou. Nie je vylúčené, že vzhľadom na špecifickosť hospodárenia na lesných pozemkoch regulovaného zákonom, by táto otázka bola súčasťou prípadne aj nájomnej zmluvy, alebo inej dohody. Pretože žalovaný (v rozsudku nesprávne uvedený navrhovateľ - poznámka odvolacieho súdu) mal vedomosť, že predmetný pozemok nepatrí do spoločnej nehnuteľnosti pozemkového spoločenstva, práve z titulu vlastníckeho práva žalobcu k nej, pri rešpektovaní tohto práva, bolo jeho povinnosťou informovať žalobcu o kalamitnej ťažbe v tomto lesnom poraste a s prihliadnutím na jeho status obhospodarovateľa tohto lesného porastu predložiť žalobcovi návrh na uzatvorenie dohody o vykonaní ťažby aj na jeho pozemku, aj s uvedením predpokladaného rozsahu zamýšľanej ťažby, výdavkoch s ňou súvisiacich a výťažku za predaj drevnej hmoty pripadajúcej pre žalobcu, či už v peniazoch alebo protihodnoty v drevnej hmote. Ak by sa strany v tomto smere nedohodli, žalovaný nemal právny dôvod vykonať kalamitnú ťažbu na pozemku žalobcu. Týmto spôsobom by si bol obhospodarovateľ splnil aj svoju prevenčnú povinnosť ohľadom vzniku škody v lesnom poraste.

9. Pri právnom posúdení prejednávanej veci prvoinštančný súd vychádzal z obsahu vlastníckeho práva žalobcu garantovaného článkom 20 Ústavy SR, § 123 Občianskeho zákonníka a súvisiacich predpisov pre osobitný režim vo vzťahu k predmetu vlastníctva daný ust. § 35, konkrétne náhrady za obmedzenie vlastníckych práv podľa zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. o pôde v znení neskorších predpisov.

10. Záverom okresný súd zdôraznil, že kolízia medzi obhospodarovateľom lesa (žalovaným) a zákonnými povinnosťami z neho vyplývajúcimi a vlastníckym právom žalobcu k porastom ako jej súčasťou pozemku jednoznačne vyznieva v prospech vlastníka pozemku. Žalovaný nakladal s vecou, prisvojil si vec, ktorá mu nepatrí, čím spôsobil na majetku žalobcu škodu. Konaním žalovaného boli preto naplnené všetky kvalifikačné znaky zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka.

11. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne a zároveň zaviazá žalobcu nahraďiť žalovanému trovy prvoinštančného i odvolacieho konania.

12. Uviedol, že okresný súd sa nesprávne stotožnil s právnym názorom žalobcu, že v danej veci sa jedná o náhradu škody, ktorú mal spôsobiť žalovaný vyťažením drevnej hmoty z dielca (lesného porastu) č. 199b LHC Dubeň, ktorého výmera je 7.200 m² a ktorého súčasťou je aj KN-E parc. č. 1126/2 - trvalé trávne porasty o výmere 946 m² nachádzajúca sa v k.ú. E., ktorej je žalobca spoluvlastníkom s výškou spoluvlastníckeho podielu 1, (čomu zodpovedá výmere 473 m²). Odvolateľ nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že tým, že neoprávnene nakladal s vyťaženou drevnou hmotou a túto si prisvojil, spôsobil na majetku žalobcu škodu. Nesúhlasil ani so záverom okresného súdu, že v prejednávanej veci boli naplnené všetky kvalifikačné znaky zodpovednosti žalovaného za vzniknutú škodu v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Práve naopak, žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie preukázal, že v danom prípade nebol naplnený ani jeden kvalifikačný znak zodpovednosti za škodu, t.j. protiprávny úkon, vznik škody, ako dôsledku protiprávneho úkonu (príčinná súvislosť) a zavinenie škodcu. Konanie žalovaného vyťažením drevnej hmoty náhodnou ťažbou z dôvodu kôrovcovej

kalamity na pozemku, ktorý patrí spoluvlastnícky žalobcovi, nemožno za žiadnych okolností kvalifikovať ako protiprávne, pretože bolo vykonané v súlade so zákonom a so súhlasom a na príkaz odborného lesného hospodára s poukazom na ust. § 22 ods. 1, 2 písm. b), § 23 ods. 5, § 47 ods. 1, § 48 ods. 1, 2 písm. k), ods. 3 písm. d) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov. Náhodná ťažba dreva (kôrovцovej kalamity) bola teda vykonaná v súlade so zákonom, ktorý ako lex specialis upravuje túto činnosť, a preto nemôže napĺňať znaky protiprávneho úkonu. S poukazom na fakt, že všetky predpoklady zodpovednosti za škodu musia byť splnené kumulatívne, neprichádza do úvahy zodpovednosť žalovaného za škodu uplatnenú žalobou. Žalovaný už v štádiu prvoinštančného konania uviedol, že ak žalobcovi vznikol nejaký nárok za obhospodarovanie jeho lesného pozemku, ktorý je súčasťou dielca (lesného porastu 199b), nemôže sa jednať o nárok na náhradu škody, ale pravdepodobne o nárok z titulu vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka, ktorého výška by mala predstavovať predpokladanú výšku nájomného, ak by bola uzavretá nájomná zmluva podľa zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V tomto smere odvolateľ vychádzal z právneho názoru NS ČR prezentovaného v jeho rozsudku sp.zn. 33Odo/882/2006 zo dňa 24.06.2008.

13. K argumentácii prvoinštančného súdu ďalej odvolateľ poukázal na definíciu dielca uvedenú v § 39 ods. 6 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, z ktorej je potrebné pri rozhodovaní tejto veci vychádzať. Porastová mapa zobrazuje porasty, ktorých súčasťou sú KN parcely. Ak by podľa predstáv okresného súdu mala porastová mapa rešpektovať hranice pozemkov vo vlastníctve fyzických osôb, potom by súd musel zabezpečiť totálnu zmenu zákona o lesoch, keďže dielec (lesný porast) by sa musel stotožniť s vlastníckou KN parcelou. Takýto postup však nie je možný. Samostatné obhospodarovanie (užívanie) dielca (lesného porastu) žalobcom, je absolútne nemožné a neprípustné. Takýto dielec by mal totiž výmeru, ktorá nezodpovedá zákonu, konkrétne 946 m², resp. 473 m² ktorá zodpovedá spoluvlastníckemu podielu žalobcu, a nie 0,5 ha. Vecou v danom prípade nie je pozemok KN-E parc. č. 1126/2 - trvalý trávny porast o výmere 946 m² v k. ú. E., ale lesný pozemok - dielec (lesný porast) č. 199b o výmere 7.200 m², ktorého súčasťou je aj uvedená KN-E parc. č. 1126/2. Medzi sporovými stranami nie je sporné to, že obhospodarovateľom lesného pozemku - dielca č. 199b, ktorého súčasťou je aj KN-E parc. č. 1126/2, je od roku 1992 žalovaný. Z uvedených dôvodov sa žalovaný nestotožnil s názorom prvoinštančného súdu, že vo vzťahu k nemu sa jedná o cudziu vec. Pokiaľ ide o lesné porasty rastúce na uvedenom dielci, žalovaný nepopiera, že tieto sú súčasťou lesného pozemku - dielca 199b o výmere 7.200 m², ktorého spoluvlastníkom o výmere 473 m² je aj žalobca, a preto mu patrí aj určitá úžitková hodnota vo výške bezdôvodného obohatenia zodpovedajúca výške nájomného, ak by bola uzavretá nájomná zmluva. Rozhodne však žalobcovi nevzniká nárok na náhradu škody. Neobstojí ani názor okresného súdu, že aj v prípade uzavretia nájomnej zmluvy medzi stranami sporu by táto sama o sebe umožnila žalovanému užívať iba holý pozemok bez porastov, pretože by mu nezakladala žiaden právny nárok na vyťaženie drevnú hmotu v prípade kalamity, nakoľko porasty nachádzajúce sa na pozemku vo vlastníctve žalobcu sú pre žalovaného cudzou vecou. Takýto názor je totiž v rozpore so zákonom, keďže súčasťou lesných pozemkov sú aj lesné porasty (§ 2 písm. a), § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov a § 120 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Uvedený názor je tiež v rozpore s logikou veci. Kto by si prenajal lesný pozemok bez porastu, tento porast by vychovával, ochraňoval a vynakladal za týmto účelom finančné náklady, (keď rubná doba je 80 až 100 rokov), a v prípade ťažby dreva, či už úmyselnej alebo náhodnej, by vyťažené drevo ako cudzia vec by patrila vlastníkovi pozemku? Neobstojí ani záver prvoinštančného súdu, že bolo povinnosťou žalovaného informovať žalobcu o kalamitnej ťažbe v predmetnom lesnom poraste a následne mu predložiť návrh dohody o vykonaní ťažby na jeho pozemku s uvedením predpokladaného rozsahu ťažby, výdavkov s ňou súvisiacich a výťažku za predaj drevnéj hmoty, pripadajúcu pre žalobcu, či už v peniazoch alebo protihodnote - drevnéj hmote. V prípade, ak by sa totiž strany ohľadne uvedených skutočností nedohodli, žalovaný by nemal právny dôvod vykonať na pozemku žalobcu kalamitnú ťažbu. Obhospodarovateľ lesa by sa nemal teda spravovať úpravou uvedenou v zákone o lesoch, ale len nejakými predstavami drobných vlastníkov lesov a Slovensko by tak onedlho zostalo bez lesov v dôsledku šíriacej sa kôrovцovej kalamity. Zákon o lesoch vo svojom ust. § 23 ods. 5 priamo ukladá obhospodarovateľovi lesa (v danom prípade žalovanému) povinnosť v záujme ochrany lesa prednostne vykonať náhodnú ťažbu (kôrovцovej kalamity) do 6 mesiacov od vzniku dôvodu na náhodnú ťažbu tak, aby nedošlo k vývinu, šíreniu a premnoženiu škodcov. Zákon teda neukladá obhospodarovateľovi lesa informačnú povinnosť vo vzťahu k vlastníkovi pozemku, ani povinnosť uzavrieť s ním zmluvu o ťažbe. V prípade, že by k takejto dohode nedošlo, by obhospodarovateľ lesa mal ponechať napospas les kôrovцovi. Nie je správnym ani záver okresného súdu o informačnej povinnosti žalovaného. Splnenie

tejto povinnosti by totiž nezabránilo vzniku škody. Odvolateľ nespochybňuje práva žalobcu garantované článkom 20 Ústavy SR a § 123 Občianskeho zákonníka, ktorý zabezpečujú právo vlastníť majetok a tento v medziach zákona držať, užívať a nakladať s ním. V článku 20 ods. 4 Ústavy SR sa však uvádza, že na jeho základe je možné obmedziť vlastnícke práva a to v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme a za primeranú náhradu. V danom prípade k obmedzeniu vlastníckych práv týkajúcich sa najmä užívania lesného pozemku dochádza na základe zákona o lesoch, ktorý vlastníkov lesných pozemkov obmedzil v jeho samostatnom užívaní a v § 2 písm. r) stanovil, že malým vlastníkom je vlastník alebo spoluvlastník lesného pozemku alebo viacerých rozdrobených lesných pozemkov, ktorých súhrnná výmera v rámci jedného hospodárskeho celku nepresahuje 50 hektárov. Ak chcú vlastníci s takouto malou výmerou pozemkov samostatne hospodáriť, mali by sa podľa § 51 ods. 1 zákona o lesoch združovať, s cieľom vytvorenia podmienok racionálneho a efektívneho spoločného hospodárenia v lesoch. Rovnako nesprávnym je aj názor súdu prvej inštancie, že žalobcovi patrí náhrada za obmedzenie vlastníckych práv podľa § 35 zákona o lesoch, keďže priamo z tohto právneho predpisu vyplýva, že uvedená náhrada patrí vlastníkovi iba za vyňatie pozemku z lesného pôdneho fondu, alebo za obmedzenie vo využívaní lesného pozemku, čo nie je prípad súdnej veci. Vo vzťahu k spornému pozemku nebolo totiž vydané žiadne rozhodnutie o jeho obmedzení v jeho využívaní (a stále sa využíva ako lesný pozemok). Právny názor, že žalovaný mal vyzvať žalobcu ako vlastníka pozemku na uzavretie nájomnej zmluvy, tiež nie je správny, pretože aj predpisy upravujúce vlastnícke právo zaväzujú vlastníka veci nielen vlastníť, ale sa o ňu aj starať (článok 20 ods. 3 Ústavy SR). V danom prípade bolo základnou povinnosťou žalobcu po nadobudnutí uvedeného pozemku, t.j. ešte v roku 1995 začať sa ihneď zaujímať aj o to, kde je pozemok, ktorý kúpil a kto ho užíva. Žalobca sa odo dňa nadobudnutia svojho pozemku o jeho užívanie nezaujímal a do roku 2014, (kedy bola vykonaná predmetná kalamitná ťažba), t.j. 10 rokov neprejavil žiaden záujem, čo sa s jeho pozemkom deje a kto na ňom hospodári. V danom prípade obhospodarovateľ lesa postupoval v súlade s § 20 ods. 4 zákona o lesoch, pretože bol povinný vykonať najneskôr do dvoch rokov od vzniku holiny obnovu lesa (zalesnenie), ktoré zrealizoval na vlastné náklady a tento novozaložený porast opäť podľa zákona musí na vlastné náklady ochraňovať a vychovávať, a to bez nejakého predchádzajúceho súhlasu vlastníka pozemku. Právna argumentácia opierajúca sa v závere odôvodnenia napadnutého rozsudku o ust. § 2 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. o pôde v znení neskorších predpisov v jeho druhej vete upravuje, že pri pozemkoch daných zmluvne do užívania je vlastníkom porastov užívateľ, pokiaľ sa s vlastníkom nedohodne inak. Z dôvodovej správy k § 2 ods. 1 tohto zákona vyplýva, že zo zásady uvedenej v tomto ustanovení, podľa ktorej okrem vlastníka majú právo užívať pôdu iné osoby len na základe zmluvy uzavretej s vlastníkom. Zákon však povoľuje výnimku v ust. § 22 ods. 2, podľa ktorého, ak po zániku užívacích práv uvedených v § 22 ods. 1, t.j. aj k lesným pozemkom, nedošlo medzi doterajším užívateľom a vlastníkom k inej dohode, vznikol medzi nimi nájomný vzťah (tzv. zákonný nájom). Dielec - lesný porast č. 199b, ktorého súčasťou je aj pozemok KN-E parc. č. 1126/2, nachádzajúca sa v k.ú. E., bol v zmysle uvedeného zákona o pôde právoplatne vydaný dovtedajším užívateľom Severoslovenskými lesmi, š.p. Žilina jeho vlastníkom, o.i. aj právnenému predchodcovi žalobcu zastúpeného jeho splnomocneným zástupcom Františkom Dišekom, a to na základe dohody o vydaní majetku bývalého Urbáru Vranie zo dňa 29.07.1992. Navyše, ako už bolo uvedené vyššie, v danom prípade je vecou celý dielec (lesný porast) č. 199b o výmere 7.200 m², a nie pozemok KN-E parc. č. 1126/2 o výmere 946 m², z ktorého právny predchodca žalobcu vlastní iba podiel 1 o výmere 473 m², teda na spoločnej veci mal rozhodovaciu právomoc o výmere 6,6 %. O nakladaní so spoločnou vecou rozhoduje však nadpolovičná väčšina jeho vlastníkov, a tak samostatný hlas právneho predchodcu žalobcu a teraz žalobcu, je aj z tohto hľadiska pre nakladanie so spoločnou vecou viac ako nepatrný. Okresný súd preto nesprávne vec právne posúdil.

14. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

15. Nesúhlasil s argumentáciou odvolateľa, o tom, že v súdnej veci neboli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu upravené v ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Protiprávnym úkonom nebol totiž výrub stromov, (ak išlo skutočne o kôrovcovú kalamitu), ale nezákonný predaj drevnej hmoty žalovaným, ktorej vlastníkom bol žalobca. Škoda spočívala v hodnote predanej drevnej hmoty, o ktorú sa znížil majetok žalobcu. Na strane žalovaného bolo preukázané zavinenie, ktorý vedel, že drevná hmota je vo vlastníctve žalobcu, no aj tak si ju prisvojil. Tvrdenia žalovaného, že u žalobcu by prichádzal do úvahy nárok z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka, je právne irelevantný. V ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú taxatívne uvedené jednotlivé skutkové podstaty bezdôvodného obohatenia, z ktorých na daný prípad nie je možné ani jeden subsumovať. Navyše podľa ustálenej praxe návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia má

subsidiárnu povahu a možno sa ho domáhať len vtedy, ak nie sú splnené podmienky pre dosiahnutie uspokojenia z titulu nároku na náhradu škody. Názor žalovaného, že je obhospodarovateľom lesného pozemku - dielca č. 199b, (ktorého súčasťou je aj KN-E parc. č. 1126/2 patriaca žalobcovi), a preto sa vo vzťahu k nemu nejedná o cudziu vec, ktorú by nebol oprávnený užívať ako obhospodarovateľ celého lesného pozemku, je jednostranný a zmätočný. Pasienkové a lesné spoločenstvo žalovaného tvoria v drvivej väčšine vlastníci pozemkov ako členovia tohto spoločenstva, ktorí sa podieľajú na hospodárení spoločenstva podľa veľkosti svojich podielov. V prípade, ak vlastníci pozemkov patriacich do vymedzeného lesného porastu nie sú členmi spoločenstva žalovaného, ich práva a povinnosti sú vymedzené nájomnou zmluvou, ktorú žalovaný s takýmito vlastníkmi uzavrel. Vychádzajúc z údajov uvedených v katastri nehnuteľností, má žalovaný povinnosť evidovať všetkých vlastníkov i pozemky nachádzajúce sa v lesnom poraste, ktorý obhospodaruje. Žalobca nesúhlasil s názorom odvolateľa, že v rámci starostlivosti o riadne obhospodarovanie lesného porastu bolo povinnosťou žalobcu navrhnuť žalovanému uzavretie nájomnej zmluvy ohľadne sporného pozemku a pokiaľ medzi stranami nedošlo k dohode, vznikol žalovanému k predmetnej nehnuteľnosti zákonný nájom. Žalobca pritom zdôraznil, že žalovaný až do vzniku sporu nemal vedomosť, že pozemok parc. č. KN-E 1126/2 patrí do majetku lesného porastu, ktorý obhospodaruje. Tvrdenie žalovaného, že v danom prípade je spornou vecou celý lesný porast, vrátane dotknutého pozemku patriaceho žalobcovi, je mylné v tom, že cudzou vecou boli pre žalovaného stromy, ktoré vlastnícky patrili žalobcovi. Žalobca totiž nebol členom lesného a pasienkového spoločenstva a žalovaný s ním nemal ani uzavretú nájomnú zmluvu k spornému pozemku. Jednoznačne teda išlo o zásah do vlastníctva žalobcu. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že „starostlivo eviduje a obhospodaruje“ zverený lesný porast, žalobca dňa 10.06.2016 zistil, že z jeho pozemku boli vyrúbané ďalšie stromy, z ktorého dôvodu podal trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a na OO PZ Žilina - okolie. Šetrením v tejto veci bolo zistené, že výrub uskutočnil žalovaný a v priestupkovom konaní bola vec odložená, nakoľko podozrivý Ján Coloň - predseda spoločenstva Urbariát pasienkové a lesné spoločenstvo Vranie, uviedol, že k ťažbe dreva na pozemku žalobcu došlo omylom, nakoľko pozemok žalobcu nie je vyznačený bodmi, podľa ktorých by sa dalo v teréne orientovať. Predseda spoločenstva zároveň vtedy uviedol, že spoločenstvo dodržiava všetky zákonné postupy, o čom predložil odvolanie žalovaného proti medzitymnému rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 24.05.2016 v vydaného v tejto veci. Na jeho základe priestupkový orgán vec odložil. I toto je dôkazom, že žalovaný nemá potrebný prehľad o stave pozemkov patriacich do spravovaného lesného porastu a jeho vlastníckych vzťahoch.

16. Žalovaný v odvolacej replike zo dňa 23.01.2017 namietal, že predaj legálne vyťaženej drevnej hmoty nemôže byť nezákonným predajom. Podstatou nájomnej zmluvy nie je totiž iba holé užívanie prenajatej veci, ale aj branie úžitkov z prenajatej veci, ktoré v danom prípade predstavujú vyťaženie drevnej hmoty. Za daných okolností nie je rozhodujúce, či sa jedná o zmluvný alebo nútený zákonný nájom. V konaní bolo preukázané, že žalovaný sa nedopustil žiadneho protiprávneho úkonu a všetka jeho činnosť spojená s vyťažením kalamitnej drevnej hmoty a jej speňažením i následným zalesnením ťažbou odkrytej plochy bola vykonaná v súlade so zákonom. Výťažok z predaja drevnej hmoty preto nemožno kvalifikovať ako škodu vzniknutú na majetku žalobcu. Tento nepredstavuje ani bezdôvodný zisk žalovaného, pretože z tohto výťažku je potrebné odpočítať náklady, ktoré mal žalovaný na jej vyťaženie a ďalšie náklady, ktoré mu vznikli na zalesnenie plochy, ako aj tie, ktoré mu vzniknú v budúcnosti v súvislosti s výchovou a ochranou novozaložených lesných porastov. Žalovaný zotrval na svojom tvrdení, že ak žalobcovi vznikla nejaká majetková ujma, tak sa jedná o ujmu z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, ktorého výška by mala predstavovať zákonné nájomné. V danom prípade by išlo o typický príklad plnenia bez právneho dôvodu, ktorá je pokrytá skutkovou podstatou bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaný opätovne akcentoval, že je primárnym právom, no aj zodpovednosťou žalobcu, aby sa on sám od žalovaného domáhal uzavretia nájomnej zmluvy ohľadne sporného pozemku. Žalovaný označil za nepravdivé tvrdenie žalobcu, že predseda výboru žalovaného sa vyjadril k ďalšej kalamitnej ťažbe tak, že k nej na pozemku žalobcu došlo vraj omylom. Práve naopak, tvrdil, že ťažba bola nevyhnutná (predpisuje ju zákon), pričom potrebné doklady o nej má správny orgán k dispozícii. Žalovaný opätovne zdôraznil, že žalobca je iba podielovým spoluvlastníkom parcely tvoriacej príslušný lesný porast, na ktorom bola vykonaná kalamitná ťažba, ktorá však nie je v teréne vytýčená bodmi. Aj v prípade, že by predmetná nehnuteľnosť bola riadne vyznačená, žalovaný mohol vykonať predmetnú kalamitnú ťažbu, čo mu aj zákon o lesoch ukladá. Pokiaľ pozemok v spoluvlastníctve žalovaného tvorí súčasť dielca, ktorý nie je v teréne vymedzený bodmi, neznamená to, že žalovaný nemá prehľad o stave pozemkov, ktoré obhospodaruje s poukazom na definíciu dielca v zákone o lesoch. V ostatnom žalovaný zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v opravnom prostriedku.

17. K uvedenému vyjadreniu žalovaného žalobca nepodal odvoláciu dupliku.

18. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) medzitýmny rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. Vzhľadom na to, že vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie za účinnosti nového procesného kódexu (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), odvolací súd bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú právnu úpravu (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky procesných úkonov strán sporu i súdu prvej inštancie ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP). Zároveň v odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd prispôbil terminológiu novej právnej úprave, ktorá reguluje civilné sporové konanie.

20. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, (až na výnimku v časti argumentácie a právneho posúdenia okresným súdom uvedenú ďalej), ktorá však nemala vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia a nemala ani za následok porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o žalobe žalobcu medzitýmny rozsudkom a vecne správne rozhodol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. (účinného v čase rozhodnutia okresného súdu, aktuálne sú kritériá odôvodnenia rozsudku predmetom úpravy § 220 až § 222 CSP). Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd.

21. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky žalovaného uvedené v jeho opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

22. Odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku vo vzťahu ku skutkovým zisteniam len zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu tak ako boli prezentované v odôvodnení napadnuté rozhodnutia.

23. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti KN-E parc. č. 1126/2 - trvalé trávne porasty o výmere 946 m² nachádzajúcej sa v k.ú. E. zapísanej na LV č. XXX pre k.ú. E., obec a okres Žilina, s výškou spoluvlastníckeho podielu 1. Predmetný pozemok je súčasťou lesného porastu - dielca č. 199b, ktorý obhospodaruje žalovaný. Tento pozemok však nie je súčasťou spoločnej nehnuteľnosti pozemkového spoločenstva Urbariát pasienkové a lesné spoločenstvo Vranie a žalobca nie je členom tohto pozemkového spoločenstva. Začiatkom mesiaca marec 2014 žalovaný uskutočnil so súhlasom odborného lesného hospodára výrub stromov, (okrem iných), aj na pozemku žalobcu, ktorým likvidoval kôrovcovú kalamitu. Žalobca sa v tomto konaní voči žalovanému domáha náhrady škody za stromy (ihličnaté i listnaté) vyrúbané žalovaným na jeho pozemku, tvrdiac, že ako vlastníkomu pozemku mu patrili aj predmetné stromy. Žalovaný však stromy po ich vyrúbaní neodovzdal žalobcovi, a ani mu za ne nevyplátil finančnú náhradu v sume zodpovedajúcej jeho spoluvlastníckemu podielu. Žalovaný svoju obranu v spore založil na tvrdení, že je nájomcom pozemku patriaceho žalobcovi a z tohto nájomného vzťahu mu vyplýva aj oprávnenie ponechať si vyrúbané stromy, keďže tieto mu patria. Žalovaný však v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal ním tvrdenú existenciu nájomného vzťahu k nehnuteľnosti, ktorej (spolu)vlastníkom je žalobca. Z dokazovania vykonaného okresným súdom vyplýva, že medzi stranami nebola uzavretá nájomná zmluva, ktorou by žalobca dal žalovanému do nájmu spornú nehnuteľnosť. Zároveň žalovaný v súdnej veci nepreukázal, že by mu k uvedenej nehnuteľnosti (od roku 1992 až doposiaľ) vznikol zákonný, prípadne zmluvný nájom, ktorý by ho v čase likvidácie kôrovцovej kalamity v roku 2014 oprávňoval užívať nehnuteľnosť patriacu žalobcovi.

24. Z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku jednoznačne vyplýva, že okrem vlastníka majú právo užívať pôdu iné osoby len na základe zmluvy uzavretej s vlastníkom, alebo na základe zmluvy uzavretej s pozemkovým fondom, alebo pri náhradných pozemkoch pridelených fyzickej osobe do bezplatného náhradného užívania do vykonania pozemkových úprav, na základe zmluvy s touto osobou.

25. V zmysle § 2 ods. 2 citovaného zákona je vlastníkom porastov, ktoré na ňom vzišli; tým nie je dotknuté vlastnícke právo poľnohospodárskych družstiev k porastom na pozemkoch ich členov podľa predpisov o poľnohospodárskom družstevníctve. Pri pozemkoch daných zmluvne do užívania je vlastníkom porastov užívateľ, pokiaľ sa s vlastníkom nedohodne inak, ak nie je zákonom ustanovené inak.

26. S účinnosťou od 01.01.2004 upravuje otázku nájmu lesných pozemkov zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj zákon č. 504/2003 Z. z.). Podľa jeho ust. § 1 ods. 1 nájomná zmluva o nájme pozemku na poľnohospodárske účely sa spravuje ustanoveniami osobitného predpisu o nájomnej zmluve, ak tento zákon neustanovuje inak; rovnako sa to vzťahuje na podnájom. V zmysle poznámky pod čiarou č. 1 k textu tohto ustanovenia sa osobitným predpisom o nájomnej zmluve rozumejú ust. § 663 až 683 Občianskeho zákonníka.

27. Nájomná zmluva o nájme lesného pozemku na hospodárenie v lesoch sa spravuje ustanoveniami prvej a druhej časti tohto zákona, ak nie je v tejto časti zákona uvedené inak (ust. § 20 zákona č. 504/2003 Z. z.).

28. Je potrebné zdôrazniť, že ak by pôvodný vlastníkom prenajal nehnuteľnosť žalovanému (či už formou zmluvného alebo zákonného nájmu), v prípade prevodu vlastníctva k prenajatej veci na žalobcu, by žalobca ako jej nadobúdateľ vstúpil do postavenia prenajímateľa z pôvodnej nájomnej zmluvy a všetky práva a povinnosti zmluvných strán z nej vyplývajúce by zostali zachované. V tomto smere odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 343/2009 zo dňa 23.02.2011, ako jednej z najvyšších súdnych autorít, z ktorého vyplýva, že „pri zmene vlastníctva prenajatej veci, vstupuje nadobúdateľ do právneho postavenia prenajímateľa a nájomca je oprávnený zbaviť sa svojich záväzkov voči prvšiemu vlastníkovi, len čo mu bola zmena oznámená alebo nadobúdateľom preukázaná. Ak dôjde ku zmene vlastníctva k nehnuteľnej veci, môže z tohto dôvodu vypovedať nájomnú zmluvu iba nájomca, a to aj vtedy, ak bola zmluva uzavretá na dobu určitú; výpoveď však musí podať v najbližšom výpovednom období, pokiaľ je zákonom alebo dohodou ustanovené (§ 680 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka). Citované ustanovenie upravuje zvláštny prípad právneho nástupníctva, s ktorým je spojený ten dôsledok, že na nadobúdateľa prechádzajú práva a povinnosti prenajímateľa z nájomného vzťahu priamo zo zákona (ex lege), ak nastane skutočnosť, ktorou zákon uvedený dôsledok spája, t.j. nadobudnutie vlastníckeho práva k prenajatej veci. Zmyslom tohto ustanovenia je zaistiť kontinuitu nájomného vzťahu na strane prenajímateľa pre prípad, ak nastane právna skutočnosť - zmena vlastníctva k prenajatej veci. Nájomcovi sa týmto poskytuje právna ochrana v situáciách, ktoré nemohol ovplyvniť. Osobitne pri nájme poľnohospodárskych a lesných pozemkov, ako sa uvádza aj v dôvodovej správe k zákonu č. 504/2003 Z. z., toto nájomné právo je zamerané hlavne na využitie predmetu nájmu v podnikaní nájomcu.“

29. Žalovaný v konaní tvrdil, že k pozemku spoluvlastnícky patriacemu žalobcovi mu vznikol zákonný nájom v zmysle § 22 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. a tento doposiaľ trvá. Uvedené zákonné ustanovenie riešilo vznik zákonného nájmu ku dňu vzniku účinnosti zákona č. 229/1991 Zb., t.j. ku dňu 30.12.1991 pre prípad, že medzi doterajším užívateľom a vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku, (ktorému bol tento majetok vydaný), nedošlo k inej dohode. Na preukázanie svojho tvrdenia žalovaný predložil do spisu Dohodu o vydaní majetku Bývalého urbáru Vranie zo dňa 29.07.1992 a Zápisnicu z fyzického odovzdávania majetku Lesného spoločenstva Rochovnica a Bývalého urbáru Vranie zo dňa 03.08.1992. Prvoinštančný súd však na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o nepreukázaní existencie nájomného vzťahu žalovaného k predmetnému pozemku, s ktorým záverom sa stotožnil aj odvolací súd. Pokiaľ žalobca nadobudol sporný pozemok kúpno-predajnou zmluvou (č. V 5128/95) od pôvodného vlastníka až v roku 1995 a popieral existenciu akéhokoľvek nájomného vzťahu so žalovaným, bolo na žalovanom, aby v konaní preukázal, že ku dňu uzavretia predmetnej kúpno-predajnej zmluvy existoval medzi ním a pôvodným vlastníkom pozemku (predávajúcim z tejto zmluvy) nájomný vzťah, vzniknutý na základe nájomnej zmluvy alebo zo zákona. Z dôkazov produkovaných žalovaným v tomto konaní však takáto skutočnosť nevyplýva.

30. Zároveň bolo v konaní preukázané, že žalovaný nemá predmetný pozemok v nájme od žalobcu ani na základe nájomnej zmluvy o nájme lesného pozemku uzavretej podľa § 20 a § 21 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v platnom znení. Len takáto zmluva by žalovaného ako nájomcu lesného

pozemku prenechaného na hospodárenie v lese oprávňovala využívať ho a brať z neho úžitky v súlade s osobitnými predpismi a s lesným hospodárskym plánom a inými opatreniami podľa týchto osobitných predpisov, a to po dobu najmenej 30 rokov. Z dokazovania vykonaného okresným súdom vyplýva, že ani jedna zo strán sporu nepodnikla kroky k uzavretiu nájomnej zmluvy ohľadne pozemku patriaceho žalobcovi, ktorý však žalovaný napriek tomu užíva. Je potrebné zdôrazniť, že zákon č. 504/2003 Z. z. upravuje postup vlastníka pozemku v prípade, že je jeho pozemok užívaný bez nájomnej zmluvy a umožňuje vlastníkovi doručiť užívateľovi pozemku návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy v ust. § 12 ods. 4 uvedeného zákona. Nejedná sa však o povinnosť vlastníka, tak ako to prezentoval odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku. Žalovaný mal možnosť riešiť vzniknutú situáciu zákonom aprobovaným spôsobom.

Ako užívateľ, ktorý sporný pozemok užíval bez nájomnej zmluvy, mohol postupovať v zmysle ust. § 12 ods. 5 zákona č. 504/2003 Z. z. a navrhnuť žalobcovi ako (spolu)vlastníkovi predmetnej nehnuteľnosti uzavretie nájomnej zmluvy. Ak by v danom prípade žalobca uzatvorenie nájomnej zmluvy neodmietol alebo nevyzval užívateľa pozemku na jeho vrátenie a prevzatie, až v takom prípade sa predpokladá, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol nájomný vzťah podľa tohto zákona; avšak len za predpokladu, ak by vlastníka pozemku (žalobca) neuzatvoril nájomnú zmluvu s inou osobou, ako je užívateľ pozemku. Žalovaný však v konaní netvrdil, a ani nepreukázal, že by vo vzťahu k žalovanému postupoval spôsobom upraveným v ust. § 12 ods. 5 zákona č. 504/2003 Z. z. Nakoľko ani žalobca nevyzval žalovaného na uzavretie nájomnej zmluvy, záver okresného súdu o tom, že žalovaný užíva spornú nehnuteľnosť bez nájomnej zmluvy, je správny.

31. Súčasťou pozemku patriaceho žalobcovi boli aj listnaté a ihličnaté stromy, ktoré žalovaný ako obhospodarovateľ lesa evidovaný na Okresnom úrade v Žiline v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch a likvidácii kôrovцovej kalamity vyrúbal. Žalovaný však neodovzdal žalobcovi odstránený lesný porast, a ani mu nezaplatil peňažný ekvivalent, ktorý by zodpovedal jeho cene.

32. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu a citovanú právnu úpravu sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením okresného súdu, že nájomná zmluva by sama osebe len umožnila žalovanému užívať pozemok vo vlastníctve žalobcu, v súvislosti s obhospodarovaním lesného porastu, ktorého je pozemok žalobcu súčasťou, no nezakladala by žalovanému žiaden právny nárok na vyťaženie drevnú hmotu v prípade kalamity.

33. Argumentácia žalovaného, že nehnuteľnosť, ktorej je žalobca spoluvlastníkom, je súčasťou dielca č. 199b, ktorý je spoločnou vecou, rovnako neobstojí. Ustanovenie § 39 zákona o lesoch totiž definíciu dielca upravuje „len na účely hospodárskej úpravy lesov.“ Žalovaný nemôže ignorovať práva žalobcu ako vlastníka nehnuteľnosti KN-E parcely č. 1126/2 - trvalé trávne porasty o výmere 946 m² nachádzajúcej sa v k.ú. E., zapísanej na LV č. XXX pre k.ú. E., obec a okres Žilina. Aj v prípade, že nehnuteľnosť patriaca žalobcovi je súčasťou dielca 199b, žalovaný je oprávnený túto nehnuteľnosť užívať len ak má na to právny titul (t.j. nájomnú zmluvu uzavretú s jej vlastníkom, prípadne jeho právnym predchodcom; alebo ak by mu vznikol k tejto nehnuteľnosti zákonný nájom). Ako už bolo uvedené vyššie, žalovaný neuniesol dôkazné bremeno v spore, nakoľko nepreukázal existenciu nájomného vzťahu k nehnuteľnosti (spolu)vlastnícky patriacej žalobcovi.

34. Rovnako neobstojí ani tvrdenie žalovaného o minoritnom spoluvlastníckom podiele žalobcu k dielcu obhospodarovaným žalovaným s poukazom na ust. § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s tým, že o hospodárení so spoločnou vecou sa dohodli majoritní spoluvlastníci predmetného dielca. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozsiahlu judikatúru, z ktorej vyplýva, že pokiaľ zákon ustanovuje, že o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti ich spoluvlastníckych podielov, potom z toho vyplýva, že nerozhoduje len väčšina bez toho, aby menšinovému spoluvlastníkovi bola daná akákoľvek možnosť, aby sa pre otázku týkajúcu sa hospodárenia so spoločnou vecou, mohol tiež rozhodnúť, či sa k nej vyjadrí. Ak by menšinovému spoluvlastníkovi vôbec nebola daná možnosť vyjadriť sa k zamýšľanej zmene o hospodárení so spoločnou vecou, potom aj za situácie, kedy s takou zmenou súhlasí väčšina spoluvlastníkov počítaná podľa veľkosti podielov, nejde o rozhodnutie väčšiny v zmysle § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V takom prípade ide z hľadiska hospodárenia spoluvlastníkov so spoločnou vecou o neplatný právny úkon (k tomu pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 27Cdo/4178/2009, vychádzajúce z rovnakej právnej úpravy).

35. Žalovanému zrejme unikla skutočnosť, že predmetom sporu je náhrada škody za vyrúbaný lesný porast (stromy), ktorých vlastníkom bol žalobca a ktoré si po výrube žalovaný prisvojil

a žalobcovi ani nezaplatil za ňu primeranú finančnú náhradu. Žalovaný preto zodpovedá žalobcovi za škodu, ktorú mu protiprávnym konaním (prisvojením si drevnej hmoty) spôsobil. V danom prípade teda správne konštatoval okresný súd naplnenie všetkých atribútov zodpovednosti žalovaného za škodu upravenú v ust. § 420 Občianskeho zákonníka.

36. Pokiaľ však okresný súd pri rozhodovaní súdnej veci aplikoval aj ust. § 35 zákona 326/2005 Z. z. o lesoch, odvolací súd tento jeho postup vyhodnotil ako nesprávny. V danom prípade sa totiž nejedná o náhradu za obmedzenie vlastníckych práv žalobcu vyňatím, obmedzením využívania alebo osobitným režimom hospodárenia, ktorý predpokladá administratívne rozhodnutie orgánu štátnej správy lesného hospodárstva podľa § 7 ods. 1 a 2 o lesoch za podmienok stanovených v § 5 a § 35 zákona o lesoch.

37. Neobstojí ani argumentácia žalovaného, že v danom prípade si žalobca mohol svoj nárok voči žalovanému uplatniť z titulu ušlého nájomného ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predmetom občianskeho súdneho konania je v konaní uplatnený nárok (procesný nárok), ktorý vymedzuje žalobca, a to nielen určením predmetu, teda žalobného petitu, ale i určením rozhodujúcich skutočností, o ktoré svoje tvrdené právo opiera. Žalobca svoj nárok vymedzil v žalobe ako nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla na základe vyrúbania lesného porastu žalovaným na pozemku, ktorého je žalobca vlastníkom. Žalovaný teda odstránil z pozemku žalobcu drewnú hmotu, ktorá mu nepatrí a neposkytol žalobcovi za ňu ani adekvátnu finančnú náhradu. Žalobca sa teda v žalobe nedomáha voči žalovanému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu užívania pozemku žalovaným bez právneho dôvodu (ktorej skutočnosti si je žalovaný zrejme vzhľadom na jeho argumentáciu uvádzanú v priebehu tohto konania aj vedomý).

38. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že okrem náhrady škody za vyrúbaný lesný porast sa však žalobca žalobou domáha aj náhrady nákladov spojených s uplatňovaním jeho nároku vo výške 346,00 Eur (náklady za vypracovanie geometrického plánu geodetom Ing. T. v sume 304,00 Eur, zakúpenie kolkov pre správu katastra v sume 27,00 Eur a za posudok znalca Ing. Greguša v sume 15,00 Eur), ktorý nárok opomenul súd prvej inštancie vo svojom rozsudku právne kvalifikovať. Túto jeho nedôslednosť odstránil odvolací súd v tomto rozhodnutí, keďže rozhodnutie súdu prvej a druhej inštancie v súdnej veci tvorí jeden celok. V danom prípade sa jedná o nárok, ktorý žalobcovi prináleží v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

39. Pre úplnosť krajský súd poznamenáva, že postupom v súlade s ust. § 382 CSP boli obidve procesné strany odvolacím súdom poučené o možnosti aplikácie ust. § 39, § 7 ods. 1 písm. a), d), § 5 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v platnom znení, § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a § 1 až § 14 a § 20 až 21 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v platnom znení, ktoré pri doterajšom rozhodovaní neboli súdom použité

40. K tomuto podaniu súdu sa vyjadril žalovaný, ktorý k vyššie uvedeným ustanoveniam zákona č. 504/2003 Z. z. uviedol, že ich aplikácia bude možná mimo tohto sporového konania, keď strany sporu uzavrujú nájomnú zmluvu, ktorej uzavretie mal iniciovať žalobca bezprostredne po nadobudnutí jeho nehnuteľnosti, ktorá je súčasťou lesného porastu - dielca č. 199b LHC Dubeň o výmere 7.200 m². Vo vzťahu k ostatným právnym predpisom uvedeným vo výzve odvolacieho súdu uviedol, že tieto nie sú na prejednávajúcu vec aplikovateľné.

41. Žalobca sa k tejto výzve súdu písomne nevyjadril.

42. Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj základ pre rozhodnutie vo veci medzitýmnym rozsudkom. Odvolacie dôvody žalovaného vyhodnotil krajský súd ako neopodstatnené, pričom zároveň nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti. Súd prvej inštancie po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle v tom čase účinného ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj správne a presvedčivo odôvodnil. V dôsledku toho krajský súd medzitýmny rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

43. Výrok o trovách odvolacieho konania vychádza z ust. § 262 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP.

44. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)